

1. Uvod

U radu se prikazuje razvoj nauke o obrazovanju odraslih u kontekstu nastanka i promoviranja koncepta celoživotnog učenja. Definiše se predmet nauke o obrazovanju odraslih te navode temeljne i primenjene obrazovne nauke koje istražuju obrazovanje odraslih. Ukazuje se na razlike između koncepta andragogije i nauke o obrazovanju odraslih (adult education) kao i na odnos svake od njih prema temeljnim obrazovnim naukama (obrazovnoj psihologiji, sociologiji, ekonomici obrazovanja i antropologiji).

Prikazuju se geografske razlike u nastanku i razvoju nauke o obrazovanju odraslih s posebnim naglaskom na SAD, kao i na pojedine delove kontinentalne Evrope (nemačko govorno područje, skandinavske zemlje i zemlje bivše Jugoslavije). Ukazuje se na svetski trend istraživanja celoživotnog učenja kao polidisciplinarnog i interdisciplinarnog istraživačkog polja i prognozira razvoj nauke o obrazovanju odraslih kao interdiscipline koja integrira spoznaje koje su nastale u različitim naukama koje istražuju celoživotno obrazovanje i koja sama proizvodi novo znanje o obrazovanju odraslih.

Ključne riječi: obrazovanje odraslih, celoživotno učenje, andragogija, interdisciplinarno istraživanje.

2. Obrazovne nauke i društvo znanja

Korelativno ubrzanju naučnog i tehnološkog razvoja i ubrzanju društvenih promena skraćuje se "poluživot znanja" pa zbog toga raste potreba za celoživotnim učenjem. Međunarodna kompetitivnost nacionalnih ekonomija sve više zavisi od stvaranja i primjene novoga znanja u materijalnoj i nematerijalnoj proizvodnji.

Društvo znanja i ekonomija utemeljena na znanju pretpostavlja kvalitetno obrazovanje za sve jer se ljudi osposobljavaju za proizvodnju novoga znanja i za njegovu primenu putem obrazovanja. Zato je i obrazovanje potrebno naučno istraživati kako bi se otkrile njegove zakonitosti. Nauke koje istražuju zakonitosti uspešnog obrazovanja su obrazovne nauke. Njih ima više i međusobno su komplementarne (Husen i Postlethwaite, 1994.). Neke su od njih normativne (normativna filozofija i normativna pedagogija) dok su druge empirijske. Empirijske obrazovne nauke jesu temeljne (edukacijska psihologija, sociologija, ekonomika, antropologija) i primenjene (pedagogija, andragogija). Sve se obrazovno-odgojne pojave mogu istraživati i s normativnog i s empirijskog naučnog vidika.

U kontekstu celoživotnog učenja od važnog je značenja obrazovanje odraslih, jer je odraslost najduže životno razdoblje tokom kojega se u društvu znanja treba permanentno učiti. Odatle je obrazovanje odraslih najbrže rastući sektor obrazovanja. Da bi se unapredila njegova delotvornost neophodno ga je naučno istraživati, a rezultate istraživanja obrazovanja odraslih primeniti u svrhu unapređivanja njegove prakse. Teorijski je zanimljivo i praktički korisno promotriti razvoj nauke o obrazovanju odraslih kao i njihovu budućnost.

Kao što je poznato, svaka nauka ima dva osnovna zadatka : 1. opisati svoj istraživački predmet i 2. objasniti ga, tj. otkriti zakonitosti prema kojima se odvijaju pojave unutar njega radi njihova predviđanja i delovanja na njih u željenom smeru. To se odnosi i na nauku o obrazovanju odraslih (*adult education*). S tim su se u vezi u razvoju discipline koja se bavi istraživanjem obrazovanja odraslih javila dva osnovna pitanja: 1. šta je obrazovanje odraslih (definisanje predmeta istraživanja) i 2. koje se nauke bave istraživanjem obrazovanja odraslih (Premfors, 1987.).

2.1. Šta je obrazovanje odraslih

Određenje istraživačkog predmeta nauke o obrazovanju odraslih menjalo se kako se menjalo područje ovog obrazovanja. Obrazovanje odraslih se kao posebno područje obrazovanja uspostavilo u devetnaestom i dvadesetom veku u razvijenim zemljama Evrope i Severne Amerike. Termin "obrazovanje odraslih" (*adult education*) pojavio se u Velikoj Britaniji u prvoj polovini devetnaestog veka, no tek u drugoj polovini dvadesetog veka počinje označavati posebno koherentno područja znanja i prakse obrazovanja (Titmus, 1981.). U početku se, pod uticajem pokreta prosvetiteljstva, pod obrazovanjem odraslih mislilo na prosvetavanje odraslih i nije uključivalo praksu profesionalnog

2.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

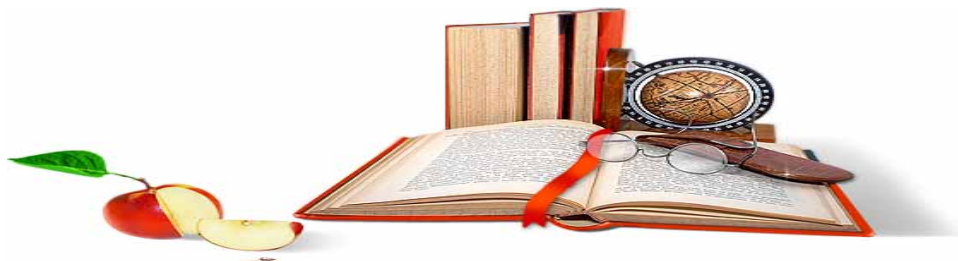
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

- 3.
- 4.